

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

wobverzoekendjz@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk

2021-0000196594

Bijlagen

- A- Relevante Wob-artikelen
- B- Inventarisatielijst
- C- Openbaar te maken documenten

Datum 19 oktober 2021
Betreft Deelbesluit 1 op uw Wob-verzoek d.d. 17 juni 2021

Geachte,

In uw e-mail van 17 juni 2021, ontvangen op dezelfde datum, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om informatie over de door Nederland gevoerde covid-19 aanpak.

U vraagt om alle correspondentie en documenten over:

- Het ontraden/verbieden van evenementen;
- Het adviseren dan wel verplichten tot het dragen van mondklappers;
- De sluiting/andere inrichting van scholen/horeca/winkels;
- Het opbouwen/versterken van testcapaciteit en/of het uitvoeren/versterken van bron- en contactonderzoek omtrent covid-19;
- Het al dan niet treffen van beperkende maatregelen;
- De opbouw van (groeps-)immunititeit;
- The Great Barrington Declaration; en
- Het contact met Viruswaarheid en/of HerstelNL en contacten met het Zweedse Folkhälsomyndigheten dan wel Zweedse corona-deskundigen inzake covid-19.

De ontvangst van uw verzoek heb ik u bevestigd per e-mail van 5 juli 2021, met kenmerk 2021-0000130204. In deze e-mail is tevens de beslistermijn met vier weken verdaagd.

Op 27 augustus 2021 heeft u met enkele medewerkers van mijn ministerie gesproken over uw verzoek. Voorafgaand aan dit gesprek is een inventarisatielijst opgestuurd naar u. Er is afgesproken dat we vooralsnog alleen de geïnventariseerde documenten betrekken bij het Wob-verzoek, welke we in drie deelbesluiten (gedeeltelijk) openbaar maken.

Verder is op 27 augustus 2021 met u afgesproken dat het eerste deelbesluit binnen een maand opgestuurd zal worden aan u. Op 27 september en 7 oktober 2021 heb ik u per e-mail laten weten dat deze termijn niet gehaald kon worden. Het is dan ook helaas niet gelukt om op tijd op uw Wob-verzoek te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Ik licht mijn besluit hieronder toe.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn meerdere documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, zie hiertoe bijlage B.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000196594

Een aantal documenten bevat passages die over andere onderwerpen gaan dan de hierboven genoemde onderwerpen van uw verzoek. Deze passages vallen inhoudelijk niet binnen de reikwijdte van uw verzoek. Om die reden heb ik de passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'buiten verzoek'. Dit is eveneens in de inventarislijst vermeld.

In het gesprek van 27 augustus 2021 is medegedeeld dat het eerste deelbesluit ongeveer 150 documenten omvat. Tijdens de beoordeling bleek dat ongeveer 50 van deze documenten ook bij andere ministeries aanwezig waren. Bij deze ministeries heeft u een gelijkkluidend Wob-verzoek ingediend. Het gaat om interdepartementale (notulen en agenda's van) vergaderingen. Met deze ministeries heb ik afgesproken dat de opsteller van de overlappende documenten deze documenten zal beoordelen en eventueel openbaar zal maken. Derhalve worden met dit deelbesluit 93 documenten (gedeeltelijk) openbaar gemaakt, en niet het aantal documenten zoals dat eerder aan u gecommuniceerd is. Waar dit van toepassing is, heb ik dit vermeld in bijlage B in de kolom toelichting ('Beoordeling door ander departement'). De overlappende documenten zal u (gedeeltelijk) ontvangen middels een besluit op uw soortgelijke Wob-verzoeken bij andere ministeries.

Verder is met u op 27 augustus afgesproken dat we een inventarisatie hebben gemaakt van alleen de nota's over de door u gevraagde onderwerpen. Soms wordt er in een nota's verwezen naar een e-mail, of hoort een e-mail bij een bepaalde nota. Om die reden worden bij dit deelbesluit enkele mails (gedeeltelijk) openbaar gemaakt.

Wettelijk kader

Uw verzoek om informatie is beoordeeld op grond van de Wob. Het recht op openbaarmaking dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker.

Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Hierbij wordt getoetst aan de artikelen 10 en 11 van de Wob waarin is opgenomen in welke gevallen openbaarmaking kan of moet worden geweigerd. Voorts kan het bestuursorgaan besluiten om op grond van de uitzonderingsgronden genoemd in de artikelen 10 en 11 van de Wob (zie bijlage A) of op grond van eventuele bijzondere openbaarmakingsregimes documenten (gedeeltelijk) niet openbaar te maken.

Motivering

Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties (artikel 10, tweede lid, onder a, van de Wob)

Bij één document (documentnummer 138) is het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten in het geding. Het gaat om voorgenomen Covid-19 maatregelen in Curaçao, maar deze maatregelen zijn niet daadwerkelijk doorgevoerd. Het is geen openbare informatie dat deze maatregelen voorgenomen zijn. Deze informatie is in vertrouwen gedeeld met mijn ministerie. Het openbaar maken van deze informatie kan de betrekkingen met Curaçao schaden. Ik weeg het hier bedoelde belang zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dus niet openbaar.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.a.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

Directie Juridische Zaken

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

Ons kenmerk
2021-0000196594

In diverse documenten staan persoonsgegevens. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob. Waar van toepassing heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.2.e.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van belanghebbenden bij die informatie. Hiertoe merk ik het volgende op.

Bedrijfsgevoelige informatie

In een aantal documenten (documentnummer 48, 117, 134 en 105 in bijlage B) is informatie aangetroffen die ziet op de financiële situatie van enkele ondernemers/bedrijven in 2020. Uit deze informatie kan worden afgeleid hoe bepaalde ondernemers/bedrijven hebben gehandeld tijdens de coronacrisis en dat bepaalde ondernemers/bedrijven een hoog risicoprofiel hadden in 2020. In het document met nummer 135 staat de naam van het bedrijf dat een analyse heeft uitgevoerd. Dit is geen openbare informatie. Openbaarmaking van deze informatie benadeelt het bedrijf onevenredig omdat het concurrentiegevoelige informatie betreft. Concurrenten, leveranciers of afnemers worden door de openbaarmaking onevenredig bevoordeeld. Verder kan openbaarmaking van deze informatie leiden tot reputatieschade of stigmatisering van betrokkene.

Bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat bedrijfsvertrouwelijke of anderszins concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk blijft. Het belang bij het voorkomen van onevenredig nadeel weegt ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Dat het om 2020 gaat, maakt dit niet anders. Ook nu leidt openbaarmaking van deze informatie tot onevenredige benadeling van de genoemde bedrijven. Ik maak de namen van deze bedrijven derhalve niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze namen onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.g.

Notulen van de ministerraad en de Ministeriële Commissie Covid-19

Het document met documentnummer 56 bevat notulen van de ministerraad. Daarnaast wordt er een aantal geannoteerde agenda's van de Ministeriële Commissie Covid-19 (MCC-19) (gedeeltelijk) openbaar gemaakt met dit besluit. De notulen van deze Ministeriële Commissie – voor zover deze documenten inbegrepen waren in uw verzoek om informatie – worden gelijkgesteld met notulen van de ministerraad. Deze worden niet openbaar gemaakt vanwege onderstaande redenen.

Voor de ministerraad geldt dat een vrije en onbelemmerde uitwisseling van argumenten van wezenlijk belang is voor het goed kunnen uitvoeren van de werkzaamheden. Openbaarmaking van de verslagen van de ministerraad zou tot een onevenredige benadeling leiden, omdat aannemelijk is dat openbaarmaking de open en ongedwongen beraadslaging tussen de leden van de ministerraad en daarmee de besluitvorming, zal belemmeren. Dit geldt ook voor een geobjectiveerde samenvatting van die verslagen. Voor het functioneren van de ministerraad is geheimhouding van hetgeen ter vergadering wordt besproken essentieel, zowel vanwege de eenheid van het regerings- en kabinetsbeleid alsook om te verzekeren dat binnen het kabinet in alle vrijheid van gedachten kan worden gewisseld.

Gelet op het voorgaande zou openbaarmaking van de verslagen ook in strijd zijn met de in artikel 45 van de Grondwet opgenomen taak van de ministerraad om de eenheid van het beleid te bevorderen en de in artikel 26, eerste lid van het Reglement van Orde van de ministerraad opgenomen geheimhoudingsverplichting. Bij mijn afweging om de notulen van de ministerraad en in dit geval de notulen van de MCC-19 niet openbaar te maken heb ik, gelet op het belang van het goed kunnen functioneren van de ministerraad een groter gewicht toegekend aan het voorkomen van bovengenoemde onevenredige benadeling van de ministerraad, dan aan het algemene belang dat is gediend met openbaarmaking van de gevraagde informatie.

Dat de notulen van de ministerraad niet openbaar zijn, wordt ondersteund door uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.¹

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad (artikel 11, eerste lid, van de Wob)

Uitgangspunt van de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in beginsel voor documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad. Dit is het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van overheden in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijk leidinggevend, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Degene die de stukken heeft opgesteld, moet de bedoeling hebben gehad dat ze zouden dienen voor intern beraad.

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat uit documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen. Onder 'persoonlijke beleidsopvattingen' wordt verstaan: ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen. Dergelijke opvattingen worden niet openbaar gemaakt, omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ambtenaren en bestuurders moeten onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter worden door mij niet beschouwd als persoonlijke

¹ Uitspraak 25 oktober 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:2883), overweging 17.1
Uitspraak 16 januari 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:100), overweging 11

beleidsopvattingen. De totstandkoming van beleid en regelgeving wordt met de openbaarheid van dergelijke informatie inzichtelijk.

Directie Juridische Zaken

Notulen van de ministerraad en de MCC-19

Ons kenmerk
2021-0000196594

De notulen van de ministerraad en de MCC-19 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen.² Gelet op het hiervoor genoemde belang voor de ministerraad om vrij en onbelemmerd argumenten uit te wisselen, het geldende geheimhoudingsregime en de opdracht om de eenheid van het regeringsbeleid te bevorderen, wordt geen informatie verstrekt over de in de notulen van de ministerraad opgenomen beleidsopvattingen.

Passages met persoonlijke beleidsopvattingen

Artikel 11, tweede lid, van de Wob kent een discretionaire bevoegdheid om, ondanks het principe van artikel 11, eerste lid, van de Wob, toch informatie te verstrekken over persoonlijke beleidsopvattingen. Verstrekking van informatie over persoonlijke beleidsopvattingen is bij uitzondering mogelijk als dit door het bestuursorgaan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering wenselijk wordt geacht. Dit gebeurt in niet tot personen herleidbare vorm door zowel de namen als functieduiding tot en met de hoogste ambtenaar niet te openbaren. In het onderhavige geval acht ik het, gelet op het publieke debat over de maatregelen die zijn genomen door de Nederlandse overheid om het Covid-19 virus tegen te gaan, in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om de persoonlijke beleidsopvattingen in dit dossier, behalve de notulen van de ministerraad en MCC-19, toch openbaar te maken. Deze passages maak ik dan ook openbaar.

Wijze van openbaarmaking

De documenten stuur ik met dit besluit in kopie mee.

Plaatsing op internet

De stukken worden met een geanonimiseerde versie van dit besluit voor eenieder kenbaar gemaakt op www.wobcovid19.rijksoverheid.nl.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN FINANCIEN,
namens deze,

mr. M. Jongeneel-van Amerongen
Wvd. directeur Juridische Zaken

² Uitspraak van 17 februari 2020 (ECLI:NL:RVS:2010:BL4132)

Rechtsmiddelenclausule

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Directie Juridische Zaken**Ons kenmerk**

2021-0000196594

Bijlage A

Directie Juridische Zaken

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

Ons kenmerk
2021-0000196594

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
 2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
 3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
- (...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.